

[Aksel Larsen.]

fire gamle partier har også på Nordisk Råds møde i februar modsat sig vort forslag om, at Norden skal erklæres for en atomfri zone, og at der skal arbejdes for at nå frem til en større atomfri og militært udtyndet zone i Europa som foreslået bl.a. i Rapackiplanen og Undénplanen. Skuffelsen herover mildnes ved tanken om, at den højtærede statsminister senere har afgivet en, som det synes mig, kategorisk erklæring om, at regeringen vil afvise atomvåbens stationering på dansk område, ligegyldigt under hvilken form det kunne påtænkes. Nu har vi også en erklæring fra det mindste regeringsparti, der går i samme retning. Jeg har vel ret, når jeg går ud fra, at der så ikke er og ikke vil blive tale om Danmarks deltagelse i nogen form for multilateral atombevæbning eller oprettelse af en NATO-atomslagstyrke.

Hvad Danmarks økonomiske situation og økonomiske politik angår, har der jo i 1963 og begyndelsen af 1964 været bedring i handelsbalancen takket være navnlig den forøgede industrieksport, og der har samtidig været opgang i valutareserverne. Selv om en del af denne opgang skyldes optagelse af udenlandske lån, var udviklingen alligevel glædelig, men efter de seneste valutatal er det ikke nær så glædeligt, idet valutabeholdningen har en tendens til at vokse samme vej som de tilskudsberettigede kohaler; hvis nationalbankdirektørens alarmer blot er i nogen grad berettigede, ser det hele mindre stabilt ud.

Dette burde i grunden forundre. Da regeringen sammen med venstre og de konservative sluttede omsforliget i 1962, lovede man ellers, at dermed ville valuta, eksport og beskæftigelse være sikret og Danmark helgarderet mod økonomiske krisetilstande. Sikkerheden var ganske vist ikke større, end at regeringen i foråret 1963 præsenterede os for den såkaldte helhedsløsning under påberåbelse af, at ellers ville det gå galt med valuta og beskæftigelse, men helhedsløsningen ville — jeg ved ikke for hvor lang tid — sikre begge dele. Som det vil erindres, advarede vi i 1962 imod at imødekomme VK-partiernes krav om 700 mill. kr.s nedsættelse af indkomstskatterne, men

vi talte for døde socialdemokratiske øren. Da det kom til stykket, meddelte den højtærede finansminister, at denne skattenedsættelse efterlod et så stort hul i statskassen og tillod en sådan uønsket forbrugsudvidelse, at man måtte kradse pengene ind gennem tvangsoopsparing. Hvad man vil gøre, når de således lånte 550 mill. kr. skal tilbagebetales skatteyderne, savner vi endnu en officiel forklaring på, men tvangsoopsparings penge var endnu ikke hentet ind hos skatteyderne, før regeringen som ekstra redningsaktion for valuta, beskæftigelse o.s.v. gennemførte nye forhøjelser af forbrugsskatterne. Jeg ved ikke, om det er 4 eller 5 gange, man på 2 år har saneret og reddet Danmarks økonomi, men det er i og for sig ligegyldigt, om det er 4 eller 5 gange; når det er gjort så mange gange, burde det da forundre, at det nu er galt igen, eller at det er ved at blive det. Vi havde ingen tro til de nævnte foranstaltningers rigtighed og gavnlighed, og vi er mere end betænkelige ved den hestekur, nationalbanken nu med regeringens billige — for det har vi jo den højtærede økonomiministers ord for — vil underkaste samfundet og befolkningen. Regeringen indkasserede jo i august i fjor manges glæde over nationalbankens diskontonesættelse, men denne nedsættelses virkninger på renteniveauet er i dag borte med blæsten som følge af nationalbankens administrative foranstaltninger til kreditbegrænsning og renteforhøjelse.

Jeg kender ganske godt loven om Danmarks nationalbank og bestemmelserne om, at den skal opretholde et stabilt pengevæsen. Jeg ved imidlertid også, at det er galt, eller at det kan gå galt, når regeringen kan søge at føre én økonomisk politik og nationalbanken så med sine foranstaltninger på pengepolitikens område fører en anden politik, hvis den altså gør det. For det er vel ikke sådan, at der foreligger en slags aftale om arbejdsdeling, så at regeringen med blikket rettet mod det kommende valg kan rose sig af, at diskontoen blev nedsat i fjor, medens nationalbanken så bag kulisserne kan sørge for, at den faktiske rentefod stiger og obligationskurserne falder. Under alle omstændigheder burde nationalbanken gøres til en ren statsbank, så at regering og folketing havde det hele ansvar for pengepolitikken og for den økonomiske politik, og så at